ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA
(19)

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

253 540

(11) (B1)

(61)
(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 18 12 85
(21) /PV 9453-85/

(51) Int. Cl.[4] B 01 F 5/06

(40) Zveřejněno 12 03 87
(45) Vydáno 1.6.1989

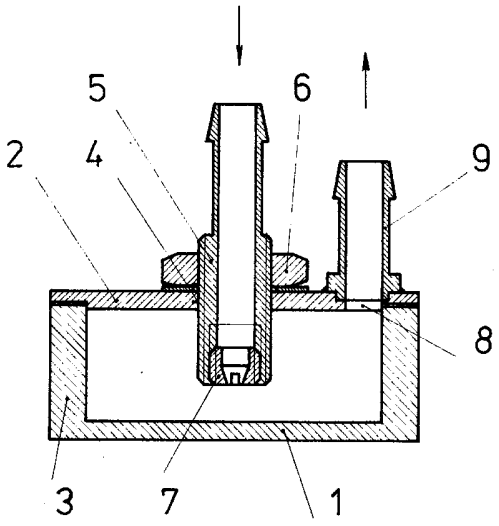
(75)
Autor vynálezu

VALENTA SVATOPLUK prof. ing. CSc.,
HESSLER JIŘÍ ing.,
JANEŠ KAREL ing.,
KÁRA JAN ing.,
SOUČEK JIŘÍ ing. CSc., PRAHA

(54)

Homogenizační komora

Homogenizační komora je opatřena přívodní trubkou pro přívod tekutiny, procházející víkem komory a orientovaná proti dnu komory, a odtokovým otvorem, procházejícím rovněž víkem komory a napojeným na odtokové potrubí. Přívodní trubka je upevněna ve víku představitelně ve směru své osy a je na svém konci opatřena přívodní tryskou. Přívodní trubka může být umístěna ve středu víka a odtokový otvor při okraji víka nebo může být odtokový otvor uspořádán soustředně kolem přívodní trubky.

253 540

Vynález se týká homogenizační komory pro dokonalé rozptylování jedné kapalné látky v jiné tekutině nebo pro směšování nejméně dvou tekutin.

Dosud známá homogenizační zařízení usilují o vytváření co největší turbulence protékající tekutiny, při níž dochází k účinnému rozptylování nebo promíchávání tekutin. Jedno ze známých homogenizační zařízení, je tvořeno soustavou souosých trubic, uložených v pouzdře, kde každá trubice je opatřena na svém vnějším povrchu soustavou šroubovicově probíhajících žlábků, proti nimž jsou na vnitřní ploše další trubice uspořádány šroubovicově probíhající žlábky s opačným stoupáním, takže obě soustavy žlábků probíhají mimoběžně vedle sebe a při průtoku tekutiny prstencovou mezerou mezi trubicemi dochází k účinnému víření v tekutině. Nevýhodou tohoto zařízení je však náročná výroba soustavy žlábkovaných trubic.

Jiné takové zařízení sestává z průtokového kanálu, ve kterém jsou uspořádány za sebou kotouče, umístěné kolmo na podélnou osu kanálu a opatřené štěrbinami, probíhajícími radiálně nebo vzájemně rovnoběžně a procházejícími kotouči v úhlu asi 45° k jejich rovině. Účinnost tohoto zařízení je závislá na volbě optimálního rozmístění a orientace štěrbin v závislosti na viskozitě a jiných charakteristikách tekutiny.

Další známé homogenizační zařízení je opatřeno homogenizační komorou, opatřenou vtokovým kanálem a výtokovým kanálem, přičemž vtokový kanál je zaústěn do osy válcového prostoru, ve kterém je v řadě za sebou uspořádána soustava prstencových těles s jed-

nou čelní plochou zúženou do břitu a s druhou čelní plochou rovinnou, které jsou od sebe odsazeny na malou vzdálenost, takže mezi jejich břitem a rovinnou plochou sousedního prstencového tělesa vzniká štěrbina, kterou je kapalina protlačována do vnějšího prstencového prostoru a odtud do výtoku. Toto známé zařízení je řešeno pro potřeby mlékárenského průmyslu a pro jiné druhy kapalin již není tak výhodné.

Nedostatky těchto známých homogenizačních zařízení jsou odstraněny u homogenizační komory podle vynálezu, jejíž podstata spočívá v tom, že má zejména rovinné dno, proti němuž je ve víku komory uspořádána přívodní trubka, opatřená na svém výtokovém konci tryskou, a výtokový otvor. V konkretním výhodném provedení homogenizační komory podle vynálezu je přívodní trubka upevněna ve víku komory posuvně ve směru kolmém na dno komory a je umístěna zejména uprostřed komory, která má výhodně kruhový průřez, přičemž na výtokový otvor navazuje výtoková trubka, která je umístěna při obvodu víka komory. V alternativním provedení homogenizační komory podle vynálezu je výtokový otvor prstencový a je uspořádán kolem přívodní trubky, přičemž na prstencový otvor navazuje prstencové pouzdro, na konci uzavřené, do kterého je zaústěn odvod tekutiny.

Homogenizační komora podle vynálezu je výrobně a konstrukčně velmi jednoduchá je v podstatě univerzálně použitelná, protože homogenizační podmínky se mohou v širokých mezích nastavovat změnou vzdálenosti výtokové trysky ode dna komory, popřípadě změnou vzájemné polohy výtokové trysky a odtokového otvoru. Stavitelnost přívodní trubky i prstencového pouzdra je snadno zajištěna opatřením přívodní trubky a prstencového pouzdra vnějším závitem, na

kterém je našroubována zajišťovací matice.

Příklady provedení homogenizační komory podle vynálezu jsou zobrazeny na výkresech, kde obr.1 znázorňuje osový řez prvním příkladným provedením homogenizační komory s odtokovým otvorem při obvodu komory a obr.2 znázorňuje osový řez druhým příkladným provedením homogenizační komory s prstencovým odtokovým otvorem, obklopujícím přívodní trubku.

Homogenizační komora má v těchto příkladných provedeních válcový průřez a kruhové rovinné dno 1, proti němuž je uspořádáno rovněž rovinné kruhové víko 2, dosedající na volný okraj prstencové stěny 3. Víko 2 je opatřeno uprostřed otvorem 4 s vnitřním závitem, ve kterém je našroubována přívodní trubka 5, jejíž vzdálenost ode dna 1 homogenizační komory je stavitelná otáčením v závitu, přičemž nastavená poloha je zajištěna zajišťovací maticí 6. Do výstupního konce přívodní trubky 5 je zašroubována přívodní tryska 7, kterou je možno podle potřeba zaměňovat za jinou trysku s jiným průřezem.

U okraje rovinného kruhového víka 2 je vytvořen odtokový otvor 8, na který navazuje odtoková trubka 9, odvádějící tekutinu k dalšímu zpracování.

Ve druhém příkladném provedení má homogenizační komora podle vynálezu /obr.2/ rovněž kruhový průřez a kruhové rovinné dno 1, proti kterému je ve víku 2 vytvořen otvor 4 s vnitřním závitem. V tomto otvoru 4 je našroubováno pouzdro 10, uzavřené na konci, odvráceném ode dna 1 komory, čelem 11, ve kterém je vytvořen druhý otvor 12, opatřený vnitřním závitem, ve kterém je našroubována přívodní trubka 5 s vnějším závitem, napojená na přívod tekutiny. Přívodní trubka 5 je opět na svém výstupním konci

opatřena přívodní tryskou 7, která je vyměnitelná.

Odtokový otvor 8´ je u tohoto příkladu provedení prstencový a je vytvořen mezi vnitřní stěnou pouzdra 10 a vnější stěnou přívodní trubky 5, přičemž u čela 11 pouzdra 10 je do něj radiálně zaústěna odtoková trubka 9. Nastavená poloha přívodní trubky 5 i pouzdra 10 je zajištěna zajišťovacími maticemi 6, 6´.

V homogenizační komoře podle vynálezu proudí kapalina proti dnu 1 komory a po dopadu na něj se proud kapaliny rozdělí na všechny strany směrem k obvodové stěně komory; nárazem na dno 1 a prstencovou stěnu 3 komory dochází uvnitř k turbulenci a dokonalé homogenizaci ještě před odtokem odtokovým otvorem 8, 8´.

Homogenizační komora může mít i jiný průřez než kruhový a přívodní trubka 5 i odtokový otvor 8, 8´ mohou být uspořádány v různých místech víka 2 podle požadavků na stupeň homogenizace a podle druhu zpracovávané látky. Homogenizační komory je možno také řadit do série za sebou, aby se stupeň homogenizace nebo promísení ještě zvýšil.

P Ř E D M Ě T V Y N Á L E Z U

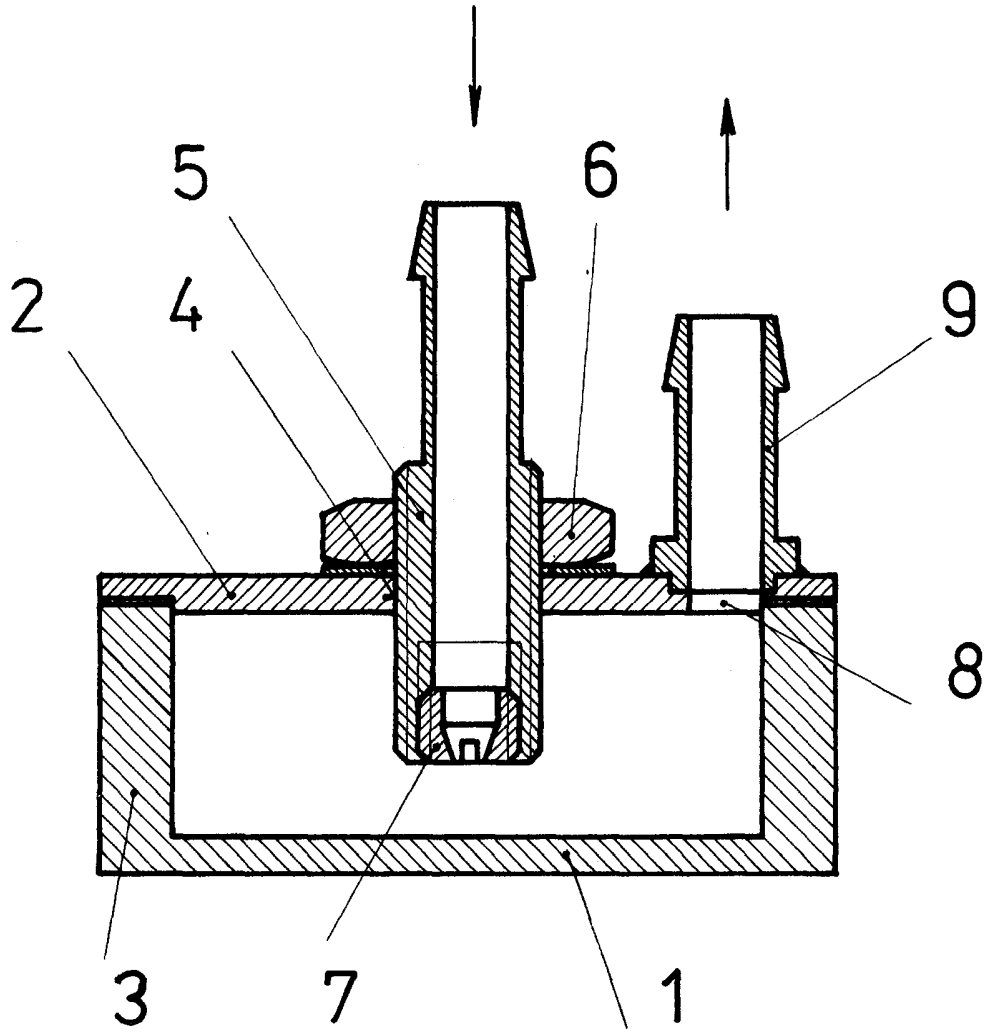
253 540

1. Homogenizační komora, opatřená přívodním kanálkem pro přívod tekutiny a odtokovým otvorem, vyznačující se tím, že přívodní kanálek je tvořen přívodní trubkou /5/, procházející víkem /2/ komory a orientovanou proti dnu /1/ komory, přičemž odtokový otvor /8, 8´/ prochází rovněž víkem /2/ komory.

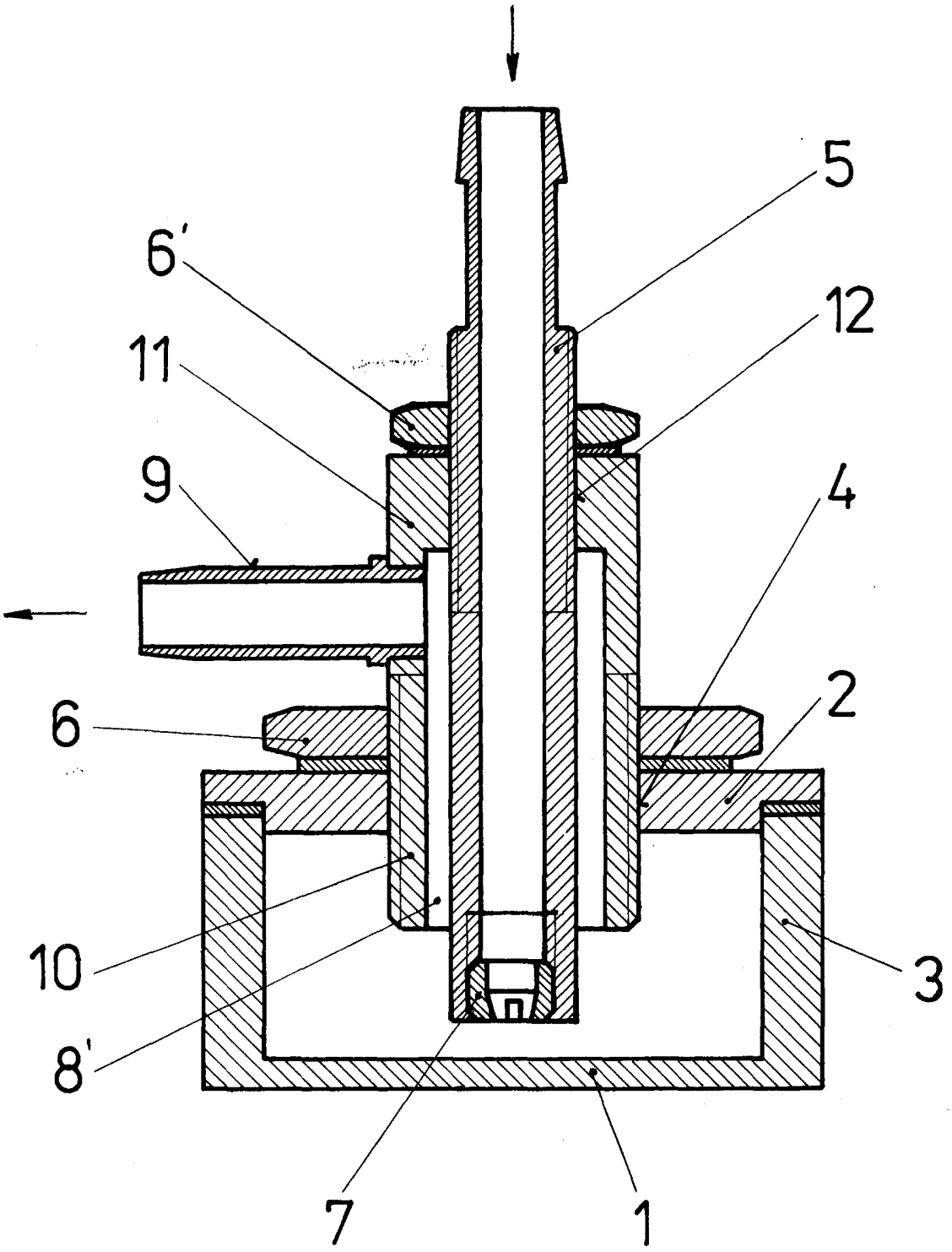
2. Homogenizační komora podle bodu 1, vyznačující se tím, že přívodní trubka /5/ je uložena v otvoru /4/ víka /2/ přestavitelně ve směru své osy a je na svém výtokovém konci opatřena přívodní tryskou /7/, přičemž odtokový otvor /8/ je umístěn na obvodu víka /2/.

3. Homogenizační komora podle bodu 1, vyznačující se tím, že odtokový otvor /8´/ je prstencový a probíhá mezi pouzdrem /10/, upevněným zejména přestavitelně ve víku /2/, a přívodní trubkou /5/, upevněnou souose a rovněž přestavitelně ve směru své osy v pouzdru /10/, přičemž do prstencového odtokového otvoru /8´/ je zaústěna odtoková trubka /9/.

2 výkresy

Obr. 1

Obr. 2

Vytiskly Moravské tiskařské závody,
střed. 11 100, tř.Lidových milicí 3, Olomouc Cena: 2,40 Kčs